

Justitiedepartementet
Straffrättsenheten

Yttrande över utkast till lagrådsremiss Sänkt straffbarhetsålder för allvarliga brott

Diarienummer: Ju2025/01945

Göteborgs tingsrätt har granskat utkast till lagrådsremiss Sänkt straffbarhetsålder för allvarliga brott utifrån de utgångspunkter och intressen som tingsrätten och de allmänna domstolarna särskilt har att beakta. Tingsrätten lämnar följande synpunkter.

Tingsrätten har i sitt tidigare yttrande avseende slutbetänkandet Straffbarhetsåldern (SOU 2025:11) avstyrkt utredningens förslag om att sänka straffbarhetsåldern till 14 år för vissa allvarliga brott. Tingsrätten avstyrker nu även utkastet till lagrådsremiss där det föreslås att straffbarhetsåldern ska sänkas till 13 år för vissa allvarliga brott.

De synpunkter som tingsrätten lämnade i sitt tidigare yttrande avseende slutbetänkandet Straffbarhetsåldern (SOU 2025:11) gör sig nu ännu starkare gällande när det kommer till förslaget att sänka straffbarhetsåldern till 13 år i stället för som tidigare föreslagits 14 år. Tingsrätten vill återigen betona att det saknas en fördjupad analys- och konsekvensbeskrivning av följderna av att sänka straffbarhetsåldern från nuvarande 15 år. Därtill saknas stöd för att en sådan åtgärd skulle komma att leda till minskad allvarlig brottslighet i aktuell åldersgrupp. En risk är att en reglering med sänkt straffbarhetsålder vid 13 års ålder riskerar att förskjuta allvarlig brottslighet ännu längre ned i åldrarna. Tingsrätten konstaterar att utkastet till lagrådsremiss baseras på samma utredning som det tidigare slutbetänkandet. Utkastet innehåller därmed inte någon ny utredning eller fördjupad analys av vad utkastets förslag skulle kunna få för påverkan på 13-åringar. I avsaknad av en fördjupad analys med tydliga indikationer på att en sänkt straffbarhetsålder skulle vara en ändamålsenlig och träffsäker åtgärd för att komma åt den allvarliga brottsligheten saknas skäl att genomföra en sådan ingripande förändring i straffrätten.

Med beaktande av detta samt att en övervägande majoritet av remissinstanserna avstyrkt och haft invändningar mot slutbetänkandet Straffbarhetsåldern (SOU 2025:11) finner tingsrätten det anmärkningsvärt att ändå gå vidare med ett förslag att sänka straffbarhetsåldern ytterligare, så långt ned i åldern som till 13 år, för vissa allvarliga brott.

Sammanfattningsvis anser tingsrätten att förslaget inte bör genomföras.

För det fall man trots allt väljer att gå vidare med förslaget har tingsrätten, utifrån vad domstolen särskilt har att beakta, inga synpunkter på de förslag som lämnats för genomförandet, t.ex. i form av vilka påföljder som ska kunna utdömas, hur utredningen av brott ska genomföras, handläggningen av bevistalan i samma rättegång som ett åtal samt regleringen avseende preventiva tvångsmedel.

Remissyttrandet är föredraget för tingsrättens ledningsgrupp. I handläggningen har chefsrådmännen Patrik Claeson och Karin Jungerfelt samt tingsfiskalerna Lenita Pettersson och Emelie Knudtzon deltagit.

Eva-Lena Norgren

Patrik Claeson

Karin Jungerfelt

Lenita Pettersson

Emelie Knudtzon